

MAKÓI NÉPÚJSÁG

DEMOKRATIKUS POLITIKAI NAPILAP

Sötét emlékeink

Egy év telt el azóta. S még most is megborzongunk, emlékezvén 1944 március 19-ére. Néhány nappal előtte még szük baráti körben szabadságunk ünnepeit ültük és reménykedve gondoltunk arra, hogy nemsokára már szabadon élhetünk, szabadon ünnepezhetünk. Reménykedtünk és dolgoztunk, hogy hátha belátják „hintapolitikás” uraink, hogy az az út, amelyen elindultak, teljes pusztulásba rántja országunkat. Közben tudtuk és éreztük, hogy ez is be fog következni. Tudtuk, hogy a Kállay-féle „hintázásnak” az lesz az eredménye, hogy Németország előbb-utóbb megszáll bennünket. Mégis, amikor a szakmánya éhes fasizta imperializmus szabadságeltörő hadserege ránkronkolt, megdöbentünk. Megdöbentünk és azt kérdeztük: hogy juthatunk ide?

Huszonöt esztendőn keresztül dühöngött felettünk a legsötétebb reakció, a félféudális Magyarország úri reakciója. Urak, grófok, bárók, genrik, papok és nagybirtokosok Magyarországa voltunk. Ezek azután huszonöt esztendőn keresztül revizió, kicsik vagyunk, társadalmi rétegek közötti béke, keresztényi erkölcs és más meghamisított jelszavak hazugságai alatt intézték ajs országvesztés politikájukat. A polgári, majd a szocialista forradalmak elbuktatása után minden erejükkel hozzáálltak, hogy a jól bevált 67-es politikájukat mindenestől visszaállítsák. Azok a gazdasági, társadalmi és politikai okok, amelyekben a forradalmak gyökereztek, mitem zavarták őket. Egymás után tiportak el minden becületesszándékot, minden orvosiásra törekvő igényt. Horthy és Bethlen jellemezték ezt a korszakot. A dolgozó néprétegeket kizárták a nemzetből. Szószóloknak megköztözték kezét, lábát. A népet elzárták vezetőiktől, azután az egymásraült társadalmi osztályokat választották el egymástól. Szétrombolták az osztályok egységét, összetörték szervezeteiket. Megalkották a kiváltságosak iskolatörvényét. Meghamisították történelmünket, kiirtották a szabad nevelődés minden lehetőségét.

Ilyenformán ért bennünket a nagy gazdasági válság. Ebben felszínre kerültek rothadt társadalmunk összes lehetetlenségei. Óriási munkanélküliséget, elszegényedést, tönkrement kisexistenciák tömegeit eredményezte ez a szűklátókörű becsületlen politika. A válság idejében látszott meg igazán, hogy mit eredményezett a forradalmak elbuktatása és mit eredményezett, hogy a tömegek munkacerejében és fogyasztásában rejlő erők nem váltak szabaddá.

Es jött a megváltást jelentő — ezt harsogta a reakció propagandája — Gömbös-kormány. Ő azután minden „segített”. Gömbösök nem ismerkedtek a revíziós jelszavak, melyek imperialista nagyhatalommal akarták tenni Magyarországot. Ekkor harsogták — Klebelsbergi tanterv szerint — a falusi tantólól a kultuszminiszterig, hogy mi nyugat védőbástyái vagyunk, ez nekünk történelmi örökségünk. Közben szépen ráfüztek bennünket a német nyugati fasizmus jászalására. Gömbös ennek érdekében nem ismert semmi fáradságot. Járt Hitlerrel Mussolinivel és viszont. Itthon közben kezdtek megindítani a fegyverkezést. A fegyverkezés azután

lőnázta a reakciót abból a sárból, amelybe a válság döntötte. Pillanatilag megoldódott a munkanélküliség. Magyarország a „boldog virágzás útjára lépett”.

Egyidőben megindult a fasizta pártok szervezkedése. De megindult a baloldali mozgalmak még intenzívebb felszámolása is. Ez szükséges volt, hisz ezek a tolvajokkal és rablókkal egy nívón lévő, nemzetközi és zsidóhérenc csirkefogók ahelyett, hogy náborít, Magyarországból nagyhatalmat, nemzetiséggyilkolást, német szövetséget, Anschluss örömrivalgást akartak volna, mindig csak a bajt gördítették, „jó uraink” politikája elé. Ezek merészelték demokráciát, békét, választójogot, földosztást, nemzetiségeinkkel megértést, Németországtól való elszakadást, a Szovjetunióval jó viszonyt, társadalmi és gazdasági bajok orvoslását, sőt még szabad sajtót is követelni? Természetesen ezt a Gömbös-levegő nem bírta el. Jött tehát az Andrassy-laktanya, a Conti-utca, a Margit-körút, az internálótáborok és akasztófák özöne. És Gömbösök győztek. Könynyű volt, mert rátámaszkodtak a világ legreakciósabban nevelt katonatiszt gárdájára, kémelhárítójára és csendőrségére. Így azután könnyűszerrel sikerült a Bethlen által ugyan más irányban elkezdett, de mégis ideológióló művet befejezni, megvetni az alapjait az előbb fasszállt, most kiábrándult, szétrombolt, harctérré tett és félrevezetett Magyarországnak.

Ezután már minden simán ment. A fasizta pártok keztek megerősödni (1938 a miénk). Áramlott be Magyarországra a fasizta propaganda. Jött a háborús uszítás. Nincs kenyér? Nincs jog? Nincs föld? Harcoljatok a szabadságszerető népek és a Szovjetunió ellen, mert ők a kultúra, a kereszténység, a családi tűzhely megrontói és tönkretévői. És a nép nem vette észre, hogy mindez éppen a világhatalomra törő fasizta német imperializmus érdekében történik, amelyik nemcsak a saját dolgozó tömegeinek munkájából akar élni, hanem még a kis és a környező államok dolgozó népeinek munkacerejéit is le akarja tarolni, ki akarja szipolyozni.

Ennek a politikának már csak természetes következménye volt, hogy Báróssy, miután a német provokátor repülők megbombázták Kassát, beivett bennünket a háborúba. Közben már a reakció is rájött arra, hogy neki is jó lesz vigyázni, mert ez már nem egészen az ő politikájuk, és kezdett volna visszatáncolni. Jött Kállay és megkezdte a hintapolitikát. Azonban egy pillanattig sem azért, mintha a magyar népet akarta volna kivetelni a kátyúból és ezzel hátatfordítani az eddigi reakciós politikának, hanem azért, mert ha továbbra is így folytatják, akkor nem ők főlőzik le a magyar dolgozó nép munkájának eredményét, hanem mint extra-profitot az imperialista Németország viszi el előlük. Két kő között örlődtek. A magyar nép munkájának gyümölcsét Németország vagy maga a magyar nép élvezze-e. Ez számukra igazán megoldhatatlan kérdés volt. Ezért úgy döntöttek, hogy egyiknek sem legyen igaza, hanem megpróbálják továbbra is ők felőlni azt, amit lehet. Ezért volt szükséges a hintapolitika. Ezért nem álltak becsületlenül a magyar dolgozó nép mellé még március 19-én sem. A Horthy—Kállay-uralom még március 19-én sem mertte döntő ellenállási lépésre elszánni magát. Horthy inkább felál-

dozta garnitúrájának egy részét, hogy hátha majd később mégis sikerül magához kaparintania a hatalmat. Így történt, hogy Horthy Miklós asszisztálása mellett következett ránk történelmünk legszörnyetlebb napja: az imperialista fasizmus megszállta Magyarországot.

Tudjuk, hogy ezután mi következett. A nép még megmaradt, becsületlen baloldali vezetőit, akik ki akarták vezetni a magyarságot a hinárból, bebörtönözték, internálták, deportálták. A zsidóságok mint a világon előforduló valamennyi társadalmi és gazdasági bajok okozóját elhurcolták. Munkaképtelenjeit deportálás után megsemmisítő táborokba hurcolták és embertelen módon legyilkolták. Üzemekre, gyárainkra, mezőgazdasági termelvényeinkre rátették kezüket és megkezdték kiszállítástukat az országból. A népet a legáljabb hazugságokkal, a propaganda fogásainak minden vívmányával igyekeztek a fasizmus táborába csodítani, igyekeztek elbolondítani és bebeszélni nekik, hogy „Kitartás, dolgozzatok tovább! Németország legyőzhetetlen.” És a magyar nép nagyrészt — sajnos — sikerült is elbolondítani.

Igy jutott oda Magyarország abba az állapotába, ahol most van. Mert hogy október 15-én a Horthy-féle kiugrás nem sikerült, az már a huszonötéztendő reakciós politika természetes következménye volt. A német fegyveres erőre támaszkodó Szálasi—Szölliösi-bitangok kényük-kedvük szerint szolgáltathatták ki az országot a haldoklásában is szakmánya éhes fasizmusnak. Harctérré tették egész országunkat. Elhurcolták, leszerelték üzemeket. Elrabolták vasúti kocsi-parkunkat. Elhajtották dolgozó népünk hatalmas tömegét. Egy százmunka értelmetlen német szövetség oldalán még ma is harcolni készütnék a magyarság egy részét a szabadság ellen a rabtság oldalán. Felrobbantották hídainkat, tönkretették egész gazdasági létünket.

Mindezekért pedig egyes-egyedül a huszonötéves úri reakciós politika és a fasizmus magyarországi képviselői a felelősek. Felelősek és felelnők is kell. A magyar demokráciának ki kell vetnie magából a reakciót és az ittmardt fasizmusnak még a csírát is. Amit saját erejünkkel talán sohasem tudtunk volna megcsinálni, a hatalmas felszabadító Vörös Hadsereg elhozta számunkra. Felszámolja és kiirtja innen a fasizmus fegyveres erejét. Ajándékba adja számunkra a szabadságot és a függetlenséget. Nem engedhetjük meg tehát, hogy valaha is az ittmardt — most meghaladó, sőt már a fejét itt-ott felüli reakciós és fasizta elemek még egyszer kicsavarják a szabadság és függetlenség zászlaját kezünk közül.

Mi, történelmünknek egy év előtti legstótebb napjában is tudtuk, hogy egyszer el fog jönni a felszabaulás. Tudtuk, hogy egyszer el fog jönni a népek szabadságának megvédésére alakult Vörös Hadsereg és lehetővé teszi számunkra azt, amit történelmünk folyamán még sohasem értünk el. Tudtuk, hogy lehetőségünk lesz, hogy végre olyan országot építhessünk, amilyet magunk akarunk. Még egy év sem telt el s ez az alkalom eljött. Mindenki meggyőződhetett a propaganda hazugságairól. Mindenki láthatja, hova sodort bennünket a nem is egészen egyesztendő fasizta uralom.

Mi már építjük a demokráciát, de még nem építhetik a dunántúliak, ők

még a német imperializmus igája alatt nyögnek. Nekünk, akik már meggyőződhetünk arról, hogy mi a szabadság és hogy kik a hazáruilók, hogy hová kell Magyarországnak csatlakoznia, hogy a dolgozó népet ne uralhassa senki, nekünk részt kell vennünk eddigi elnyomóink és tönkretévőink megsemmisítésében. Fel kell állítani a magyar nemzeti hadsereget, mely kiveszi részét a bosszúállásban.

Közben építenünk kell a demokratikus, népi Magyarországot. Hogy ez az építés eredményes legyen, ahhoz szükséges, hogy annak minden alkalomát elbarántsuk. Tetteikhez méltóan kell megválasztani azokat, akik ide juttathat bennünket. Ezért követelnünk kell a népbíróságok minél hamarabb felállítását és az igazoló bizottságok eljárásainak szigorítását.

A magyar nép nem térheti azt sem, hogy miután megszabadult az egy évvel ezelőtt nyakába zúdult sáskahadtól és most a maga módján akar egy független országot felépíteni, abban szabotálók legyenek. A munkák dandárja hever szerteszét a romba lőtt és pusztított országban, mégis vannak, akik közönyösen nézik erőfeszítéseinket, vagy a saját kis ügyükkel foglalatloskodnak, egyszóval szabotálják munkánkat. Demokráciánk elve alapján az építeni akaró dolgozó többségnek ezt a szabotáló kisebbséget kényszeríteni kell az együttműködésre, ha ma valaki nem hajlandó megtenni a tőle telhető maximumot, annak nem szabad hogy helye legyen a felépítendő új fasizta-és reakciósmentes Magyarországnak.

Azok a reakciós és fasizta urak, akik ebbe a háborúba uszították bennünket a szabadságszerető népek ellen, a legnagyobb veszély idején magárahagyták a népet. Szerencse, hogy néhány ember, akik az illőzések ellenére is megmaradtak, élere tudott állni a félrevezetett, és magárahagyott magyar dolgozó tömegeknek. Azonban nem várhatjuk tőlük, hogy egyedül intézzenek el mindent. Valamennyiünk, az egész magyar dolgozó nép segítségére szükség van, hogy lerombolt országunkat felépítsük, hogy jogainkat kiharcoljuk, hogy kényerünket becsületlen munkánk ellenében biztosítsuk, hogy földünket megkapjuk. Ezért meg kell szünnie annak az állapotnak, hogy 38 ezer lakosú városnak csak kétezer polgára szervezkedjék a politikai pártokban. Szervekednünk kell, mert politikai jogainkat csak a politikai pártokban harcolhatjuk ki magunknak. Mindenkinek meg kell keresni az igényeinek megfelelő demokratikus politikai pártot és abban részt venni az ország sorsának irányításában. Mert csak ekkor lesz a demokrácia számunkra élő valóság.

Bátran kell emlékeznünk történelmünk legszörnyetlebb napjára, bátran kell emlékezni és levonni a tanulságokat. Ki kell söpörni a demokráciából vesztlük okozóit. Biztosítani kell a dolgozó nép minden életlehetőségét. Néptömegeink legszörnyetlebb rétegei számára meg kell adni a választójogot. Erős demokratikus pártokat kell építenünk. Erős magyar nemzeti hadsereget kell felállítanunk, mely a nép hadserege lesz. Ki kell osztani a földeket. Soha többé ne engedjük a nyakunkra ülni a feudálkapitalista Magyarországot és az imperialista fasizmus képviselőit, hanem magunk, személyesrienti aktív résztvételével építsünk egy erős, független és szabad demokratikus Magyarországot.

Süics Ferenc.

Német béketapogatózás Stockholmban

London nem tárgyal Németországgal, a Wilhelmstrasse cáfolja a hírt

London. Stockholmban a német kormány megkísérelte, hogy érintkezésbe lépjen a stockholmi brit követséggel. Békeajánlattal akartak előállni a németek. A német kormány megbízottja dr. Hesse volt. Ribbentrop megbízottjaként dr. Hesse egy közvetítő révén próbált érintkezést keresni a stockholmi angol követség egyik kisebb tisztviselőjével. A közvetítőt azonnal tájékoztatták, hogy a brit követséget semmi ilyen közeledés nem érte.

A német közeledésről a brit kormány azonnal tájékoztatta az amerikai és szovjet kormányokat. A megbízásnak a lényege

az volt, hogy Németországban egy módosított nemzeti szocialista kormány maradjon uralmon, mert csak Hitler és Himmler személye tudja az elszánt német népet visszatartani a további küzdelemtől. Ellenkező esekben Németország megnyitja kapuit az Európát előzőlő bosevizmus előtt.

Londoni körök szerint, dr. Hessenek küldetése otromba kísérlet volt a szövetségesek sorában való zavarkeltésre.

A német külügyminiszteriumban Ribbentrop szóvivője természetesen szükségesnek tartotta ezt a béketapogatózást megcáfolni.

Gátat vet a hatóság az árfelhajtó élelmiszerbetyúzásnak és láncolásnak

Csak szállítási engedéllyel lehet élelmiszerrel kivinni A rendőrség szigorúan ellenőrzi az élelmiszer csempészést

A város közeledését igen élesen érdeklő ügyben hozott nagy jelentőségű határozatot tegnap délelőtt a városi közeledési tanács.

A tanácsot a problémával való foglalkozásra az az utóbbi időben tapasztalt nagymérvű élelmiszerbetyúzás és csempészes készítette, amely ha tovább így halad, rövidesen katasztrófával fenyegette volna a város közeledését. Az történt ugyanis, hogy az utóbbi hetekben, de különösen a Makó-Szeged közti vonatforgalom megindulása után rajokban özönlöttek el az idegenek a város és itt: „kerül, amibe kerül”! Jeligébe fantasztikus árakat fizetve vásárolták össze az elsőrendű közszükségleti cikkeket. Ezek egy része a családját látta el a cikkekkel, másik részük azonban üzletszerűen üzérkedett az itt összevásárolt élelmiszerekkel s a busás haszon bezsebelése után újra fordult s ismét újabb élelmiszer rakományt távozott a városból. Ennek azután rövidesen az lett a következménye, hogy az élelmiszerárak máról-holnapra ijesztő mértékben emelkedtek. Ez a — mondhatni — katasztrófálisnak ígérkező élelmiszer áremelkedés kényszerítette a tanácsot arra, hogy foglalkozzék a kérdéssel s bizonyos korlátok közé szorítsa az élelmiszerek kivitelét.

Igy már — a mai naptól kezdve — a tanács az alábbiak szerint szabta meg a kivihető élelmiszerek mennyiségét és feltételeit: Budapesti lakosok zsírra, zsíradékra egyáltalán nem kaphatnak engedélyt. Lisztre 1 és 5 kilogram között, tojás legfeljebb 10 darabot, húsneműek közül pedig maximumán 2 kilogram kivitelére kaphatnak engedélyt.

Azok a makói lakosok pedig, akik igazolni tudják, hogy budapesti hozzátartozóik, rokonai szorulnak ellátásra, ugyanígy mennyiségre kaphatnak

engedélyt. A fölsoroltakkal ellentétben azonban vihetnek nagyobb mennyiségű hagyma-, zöldségféléket és burgonyát.

Egyébként is szállítási engedélyt csak azok a budapesti lakosok kaphatnak, akik Makóra érkezésük után a rendőrségen jelentkeznek és az ittartózkodásra engedélyt kapnak. Élelmiszereket pedig csak abban az esetben vihetnek el, ha azt a közeledési hivatal engedélyezi. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a rendőrség már eddig is több olyan élelmiszer betyúzót idegent fogott el, akik engedély nélkül akarták az összevásárolt cikkeket elvinni, de a jövőben is szigorúan ellenőrzi közegei útján ezt és amennyiben mégis engedély nélkül kísérelné meg bárki az élelmiszereket elvinni, azt elkobozzák tőle, ezenkívül még szigorú büntetéssel is sújtják. A közeledési tanács a Romániába való élelmiszer szállítást semmilyen mértékben sem engedélyezte, tehát erre engedélyt ki sem adnak.

Szabályozta a tanács a város zsirellátását.

Foglalkozott a közeledési tanács a város lakosságának zsirellátásával is. Miután a zsirellátás egész rövid időre van biztosítva, a tanács úgy határozott, hogy a jövőben étolajjal pótolja a zsirellátást. Április elsejétől tehát a 16-os zsirellátásra 2 heti étolajat, a 17-es szelvényre pedig 2 heti zsíradékot, az eddig megállapított fejadagot szolgáltatja ki.

Felmentették az élőállatok árát és a húsrakat?

Időszerűnek találta a tanács —

PARK MOZI

Telefon: 275.

Vasárnap 5 és fél 7 órakor

PARK MOZI

Telefon: 275.

A barlettai párviadal

Főszereplők: Gino Cervi, Elisa Cegani, Mario Ferrari, Osvaldo Valenti.

a változott viszonyokra való tekintettel — az élő állatok és a húsraknak a felemelését is. Kimerítő tárgyalás után úgy határozott, hogy javaslattal fordul a közeledési kormánybiztoshoz az állatárak és a húsrak felemelésének kérdésében.

Eszerint a közlogyaszásra kerülő marha árát 3.50, az élőser-

tését 4.50, a kényszervágásra kerülő borjú árát is 4.50 pengőre javasolja felemelni. Javasolja továbbá a tanács a közeledési kormánybiztosnak, hogy a közlogyaszásra kimért marhahús árát 7.50-re, a borjúhús, a sertés, a háj és zsíradékot 8 pengőre emelje fel.

Felhívás!

A magyar munkásforradalom 26. éves évfordulója alkalmával a városháza előtti téren március 21-én, szerdán délelőtt fél 11 órakor megemlékezési

népgyűlést tartunk,

melyre tisztelettel meghívjuk a volt Vörös Hadsereg tagjait, hozzátartozóit és támogatóit, valamint az összmunkásságot és a haladó szellemű értelmiséget.

KOMMUNISTA PÁRT

Nagyarányu pengőcsempészést leplezett le a makói rendőrség

A sítolás következtében eltűnt a pengő és az aprópénz a városból

Az utóbbi időben — mondhatni teljesen — eltűnt a városban az aprópénz, úgyhogy az üzleti és piaci forgalomban komoly fennakadásokat okozott. Amerre csak megfordultunk, mindenütt az aprópénz miatt panaszokdtek és több helyen komoly vitára került sor az eladó és a vevő között az aprópénz hiánya miatt. Utóbb az üzleti forgalomban már alig láttunk magyar pénzt, csak a szovjet hadsereg által kibocsátott hadipénzt és rubelokat, amelyeket egyesek — annak ellenére, — hogy lapunkban többször közöltük a rendőrség felhívását e pénzek kötelező elfogadására, mégis vonakodva akarnak elfogadni.

A magyar pénz, de főleg az aluminium egy és két pengősök csaknem teljesen eltűntek. Az aprópénzhiánnyal kapcsolatban azután suttogni kezdtek a városban, hogy nem véletlen műve, hanem üzletszerű pengőcsempészés következménye. Hírek szerint bizonyos valutaspekulánsok kihaszánálva a pengő, a román leu és az orosz rubelnek a vá-

rosok közötti értékadozásának kereseti lehetőségét, üzletszerűen sítolták a pengőt átváltva leura, majd rubelra és e pénzügyi manipuláció során rubelonként 150 pengőt, vagy 70 fillért kerestek.

E pénzügyi manipuláció utóbb oly mérvet öltött, hogy a rendőrségnek erőlyes közbelépéssel kellett gátat vetni a további pénzkisfolyásnak. Nyomozást indított s ennek során nagyvonalú valutasempész társaságot leplezett le, akiknél igen jelentős összegű rubelt talált, amelyet magyar pénzen vettek és hoztak be a városba, hogy itt a közforgalomba értékesítsék és ezáltal busás hasznot vágjanak zsebre munka nélkül.

A pengőcsempész társaság több tagja már a rendőrség foglya, míg a többi ellen a nyomozás folyik. Amint a rendőrség az üzletszerűen sítoló csempész társaság üzelmét teljes egészében kibogozza, a nagyszabású bünyőről részletesen számolunk be olvasóinknak, miután a nyomozás érdekében további részleteket egyelőre nem közölhetünk.

Elfogták Dövényi Nagy Lajost

Dövényi Nagy Lajost, a rádió volt bemonológját, a Magyar Futár hírbedt riporterét, akit a „Tarnopolból indult el” folytatásos regény szerzőjeként ismernek, a rendőrség menekülés közben elfogta.

— **Felhívás.** A Földmunkás Szakszervezet Hagymaszakosztálya felhívja azon szakszervezeti tagokat, akik a jövőben is hagymát akarnak termelni, de dughagymájuk nincs, vagy a földre maradt, illetve anyagi hiányok miatt nem tudják megvenni. Ezen termelőknek a Hagyma Szakosztály dughagymát akar juttatni. Felkérjük

tehát azon hagymatermelő szakszervezeti tagokat, hogy akik így dughagymát akarnak igényelni, folyó hó 24-ig bezárólag a Szövetkezeti vásárlási irodájában (Hagymaház) jelenítsék be. Bővebb felvilágosítás a Hagymaház szakszervezeti irodájában. Vezetőség.

SPORT

Szabadság SE—MVSE

Vasárnap délután 3 órai kezdettel bemutató barátságos mérkőzés zajlik le az MVSE-pályán. A MAK-ból alakult „Szabadság Sport Egyesület” csapata játszik mérkőzést az MVSE együttesével. Az újonnan alakult klub csapatának bemutatkozása iránt sportkörökben élénk az érdeklődés.

Aki dolgozik — országot építi!

A szakszervezetek gyűjtése

N. N. 3.50 kg liszt, 10 pengő, Kiss István 50 kg búza, 5 kg bab, 2 kg zsir és hús, Katona Miklós 24 kg burgonya, 1.30 kg szalonna, 10 kg liszt, 5 kg bab, özv. Szalai Sándorné 50 kg búza, 2 kg bab, 2 kg tarhonya, 1 kg szalonna, 5 kg burgonya, Eorka János 40 kg burgonya, Banyó Sándor 8 kg liszt, 10 tojás, 6 kg burgonya, 6 kg répa, Boros József 34 kg liszt, Rákóczi István 15 kg liszt, Papp János 100 pengő, Hajdú István 10 kg liszt, 1.70 kg szalonna, 2 kg tarhonya, Hajdú János 35 kg burgonya, 7 kg liszt, 2 kg szalonna, 5 kg bab, Takács József 10 kg burgonya, 9 kg liszt, 1 kg szappan, özv. Nagy Gy. Sándorné 6 kg liszt, 15 kg burgonya, 6 kg bab, 2 kg szalonna, özv. Martonosi Györgyné 5 kg burgonya, 2 kg bab, özv. Török Imréné 1.70 kg szalonna és kolbász, özv. Török Imréné 8 tojás, 2 kg liszt, Fekete Sándorné 11 kg bab, 7 kg liszt, Vajda Péterné 30 kg búza, 2.50 kg szalonna, özv. Erdei Sándorné 2 kg szalonna és kolbász, Lucza Sándorné 5 kg liszt, 12 kg burgonya, Szentpéteri Sándorné 2 kg bab, 4 kg liszt, özv. Hajdú Mihályné 8 kg hagyma, 1 kg zsir, 9 kg burgonya, 7 kg liszt, 1 szál kolbász, Fazekas Antal 10 kg burgonya, 10 kg bab, 5 kg liszt, özv. Acs Pálné 5 kg hagyma, Gál Sándor 3 kg liszt, 1 kg szalonna, Törzsök István 3 kg hús, Szemes Sámuel 44 kg burgonya, 6 kg liszt, 2.50 kg hús és kolbász, Csávás Sándor 7.50 kg liszt, 1 kg szalonna, Mészáros József 50 kg búza, Szűcs Sándor 17 kg burgonya, 1 kg szalonna, Kovács János 2.50 kg bab, 4 kg liszt, dr. Bogdán József 100 kg burgonya, Nagy Mihály 5 kg liszt, 4.50 kg szalonna és kolbász, 10 tojás, 2 kg bab, Sinály Károly 1 kg szalonna, 2 kg bab, 2 kg mák, Katona Gézné 10.50 kg liszt, 2 kg szalonna, 20 kg burgonya, özv. Erdei Sándorné 51 kg búza, 12 kg bab, 23 kg burgonya, Horváth József 5 kg bab, 2.0 kg szalonna és kolbász, 15 kg liszt, N. N. 6 kg liszt, 7 kg bab, Németh István 20 kg burgonya, 4 kg liszt, 30 kg búza, 1.60 kg szalonna, Kovács György 52 kg burgonya, 4.50 kg hús és szalonna, Csányi István 25 kg burgonya, 1 kg szalonna, 1 kg bab, Nagy Miklós 2 kg szalonna, Nagy Miklós 2 kg tarhonya, 3 kg bab, Gesztesi Mihály 10 kg burgonya, 2 kg liszt, 1 kg kolbász, Rozsnyai Julianna 4 kg bab, 5 kg liszt, 10 tojás, Gera Sándor 6 kg liszt, 1 kg szalonna, 20 kg burgonya, dr. Tóth Aladár 53 kg burgonya, Kádár István 25 kg búza, 20 kg burgonya, 3.50 kg bab, Jóó Sándor 51 kg búza, 2 kg bab, 2 kg szalonna, 10 tojás, Miksi István 20 kg burgonya, 2.50 kg borsó, 3.50 kg bab, Fodor János 6.50 kg liszt, 1.20 kg szalonna, özv. Olasz Györgyné 35 kg burgonya, 1.70 kg szalonna, 6 kg bab, özv. H. Kovács Lászlóné 10 kg búza, 5 kg bab, 1 kg zsir, Patkós Sándorné 10 kg burgonya, 3 kg bab, 1 kg tarhonya, Földházi Sándor 7 kg burgonya, 6 kg liszt, Tóth Mátyás 51 kg búza, 1.30 kg szalonna, Erdei Sándor 35 kg búza, 2 kg bab, 1 kg szalonna, Deák Gáborné 59 kg búza, 20 kg burgonya, Szilágyi Gergely 50 kg búza, 25 kg burgonya, Papósi Antal 25 kg búza, 26 kg burgonya, 1.40 kg szalonna és kolbász, Vad István 22 kg liszt, Borka Ferenc 15 kg burgonya, 5 kg bab, Tamás János 20 kg búza, 50 kg burgonya, 5 kg hagyma, Borka Ferenc 1.50 kg sonka, 1.50 kg szalonna, 3 kg bab, Oláh Sándor 6 kg liszt, 1 kg zsir, Szabó István 50 kg búza, 5 kg hagyma, Sántha János 75 pengő, Csávás József 44 kg burgonya, Gera Mihály 10 pengő, Stumpf György 133 kg liszt, Grézi Mihály 26 kg burgonya, 2 kg bab, 1 kg zsir, Borka Sándor 50 kg búza, Juhász Sándor 30 kg burgonya,

Háló József 30 kg burgonya, 16 kg bab, özv. Kovács Sándorné 2.90 kg szalonna és hús, dr. Borza János 66 kg burgonya, 7.50 kg liszt, Bíró Sándor 66 kg búza, Széll Imre 50 kg búza, 50 kg burgonya, 10 kg bab, Kovács István 10 pengő, Bartal Ferenc 30 tojás, 26 kg burgonya, Börcsök Lajos 108 kg búza, (Folytatjuk.)

Szövetkezetek

A társadalmi munkában építő és teremtő erő a szövetkezeti mozgalom. A gazdasági élet vérkeringését önségély alapján mozgatta. Minél több kisember vesz részt ebben az öntudatos és a mai helyzetben leginkább kívánatos mozgalomban, annál inkább teremt, önzetlenül támogat, országát épít. Értjük ezt az egyességét nemcsak a hitel, de a beszerző, értékesítő, fogyasztó és földbérli szövetkezetekre is.

A gazdasági válság előhírnöke jelentkezik: az árak emelkednek, az ingó-értékek árfolyama emelkedik, a munkabérek emelkednek, pénzhiány van. Igyekezniünk kell addig, míg nem késő, szövetkezeti alapon megszervezni, megerősíteni a termelést, az értékesítést, a hitellelállást. Igyekezniünk kell minden téren a kisemberek összeműködését megvalósítani, hogy a válság tünetei erőt ne vegyenek majd rajtunk, vagy teljesen elmaradjanak.

A hitelszövetkezetek (mint általában a bankok) hitelstábján lanyhulás fog mutatkozni, át kell térnie tehát a termelésre, illetve a termelő, beszerző, értékesítő, fogyasztó és földbérli szövetkezeteket a legmesszebbmögígt támogatnia kell. Ezek a megalakult vagy megalakulandó szövetkezetek tartásuk köteleességüknek a hitelszövetkezetek segítségét kérik.

Álladó probléma és ma különösen nagyhorderejű kérdés a hitel és közjóléti szövetkezetek között szorosabb kapcsolat megteremtése. A szövetkezetek szociális téren is vállalni akarják és vállalják is — fokozott mértékben — a kisemberek megsegítését, felemelését, aminek azonban mindnyájunk összefogása, egymás megértése és önzetlen támogatása szükséges.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a felejtethetetlen jó feleség, édesanya, nagyanya, dédnagyanya, testvér és rokon

Kovács Mihályné sz. Dura Julianna

folyó hó 14-én történt végtesztességétől megjelentek s fájalmunkon részvételükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

Makó, 1945. március 16.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, sport és vasutas barátok és ismerősök, akik szeretettel, jó fiunk, testvér, rokon és barát

Bosch Ernő

temetésén megjelentek és ezáltal nagy fájalmunkon enyhíteni igyekeztek, azoknak, kik sírjára csokrokat, koszorút helyeztek, valamint Szunydi főltárak urnák megható búcsúztatójért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Makó, 1945. március 16.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

HÁZTARTÁSI alkalmazottnak elmennek, esetleg tanyára is. Cím: Nyilászal-utca 3. sz. 1144

A kizsombor! Goszpodiban lévő 1-es fél hold csemege szőlős és gyümölcsös felbete kiadó, hozzá szakértőnek. Ért. Makó, Szercezen-u. 4. szám. Szücs Sándorné. 1156

Közalkalmazottakat igazoló bizottság, Makó.

27—1945. szám.

Hirdetmény

Közhirre teszem, hogy az ideiglenes Nemzeti Kormány 15/1945. M. E. sz. rendelete értelmében megalakult igazoló bizottság a közalkalmazottak igazolását az alábbiakban folytatja.

Tárgyalni fogjuk:

Dr. Gulácsi Lajos OTL s. titkárujv., dr. Molnár Kálmán orv. titk. főorvos, Szalai Imre bizt. s. ellenőr, Szönyi Jolán bizt. gyak., Selmeci Ödön II. o. bizt. tisz. Bakó Etelka, Faludi Etelka, Bihari János, Reichardt Ilona, Faragó Ilona, Rozsán Viktória, Berta Mária, Tóth József, Gaál Magdolna, Vigh Jolán kis. ir. munkaezők, Kulcsár Sándor pénzbeszedő, Haluska Mihályné takarítónő, Haluska Jenő kis. fűtő, Szűcs-Tassy Ferenc számvizsgáló, Robb Kálmán számvizsgáló, Vass Mária számtiszt.

Agárdi Jenő v. kis. munkaező, Gásza Gyula, özv. Budai Emilné, Haluska György, Helrich Nándor, Gera Antalné, Csik János városi kisegítő munkaezők.

Boldog István ujv. áll. főnök, Seres Imre forg. szolg. tevő, Marosvári József forg. szolg. tevő, Tassy János órabérátalános, Kocsis János üzemi altiszt, váltóór, Jurcsa János váltóór, Cselédes András főpályamester, Rózsashegyi Mihály óraátalános, Széplaki Simon pályáőr, Varga Béla, Pásztor András, Bugyi Imre, Háj József, Kabók Antal pályamunkaezők.

Kovács Antal pü. szemléző. Özv. Ménési Lajosné telepfelügyelő.

Proschka Gusztávné, özv. Szoldonik Sándorné, özv. Pályi Béláné, Padala Aladárné, Koneczvald Aranka, Nagy Ilona, Antal Ilona, Knapp Rózi, Szabóné Toma Magdolna áll. óvónő.

Makrai Róza, Gubacs Mihályné, Csikós Irén, Csikós Gizella öv. védőnő.

Tóth János, Börcsök Lajos gazdasági előjárók igazolási ügyét.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik fent megnevezett közalkalmazottak valamelyikének olyan magatartásáról, vagy cselekményéről tudomással bírnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékait, tanúikat nekem, a bizottság elnökének 8 napon belül szóban vagy írásban jelentsék be.

Ezen bejelentés Vármegyeház, szárnyépület II. em. 31. számú szobában tehető meg délelőtt 10—12 óra között.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak az esetben képezheti az igazolási eljárás alapját, ha a bejelentő nevét és lakcímét a bejelentésben feltünteti.

Makó, 1945. évi március hó 13-án.

Könyves-Kolonics József s. k. igazolóbizottsági elnök.

EGY MAGANOS NŐ egyszoba-konyhás lakást keres. Ért. Csokonai-u. 5. a. délutáni órákban. 1146

Pályázat. A Makó-bogárzói Gazdakör a megüresedett italmérői állásra pályázatot hirdet. A pályázatot Takács István alelnököké 1945. április 1-ig kell beadni, ahol a feltételek megadhatók. Az állás május 1-én elfoglalható. A vezetőség. 1145

Közalkalmazottakat igazoló bizottság, Makó.

173—1945. szám.

Hirdetmény

Közhirre teszem, hogy az ideiglenes Nemzeti Kormány 15/1945. M. E. számú rendelete értelmében megalakult igazoló bizottság a közalkalmazottak igazolását az alábbiakban folytatja.

Tárgyalni fogjuk:

Dr. Stentzky József, dr. Fodor Károly, dr. Fodor Jenő, dr. Báron Ferenc, dr. Löwinger György, Borza János, dr. Sipos József, dr. Dózsa Ferenc, dr. Kiss Károly, dr. Holler György, dr. Sonkovic Mihály ügyvédek, Papp Elemér gimn. tanár, Nyomárkay István gazd. felügyelő, dr. Batka István orvos, dr. Olajos Dezső pü. tanácsos, Zaránd Emil detektívfelügyelő, Szabó József rendőr-mester igazolási ügyét.

Felhívom a lakosságot, hogy mindazok, akik fent megnevezett közalkalmazottak valamelyikének olyan magatartásáról vagy cselekményéről tudomással bírnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékait, tanúikat, nekem, a bizottság elnökének 8 napon belül szóban, vagy írásban jelentsék be.

Ezen bejelentés a vármegyeház, szárnyépület II. em. 31. sz. szobában tehető meg d. e. 10—12 óra között.

Figyelmeztetem a bejelentőket arra, hogy az írásbeli jelentés csak az esetben képezheti az igazolási eljárás alapját, ha a bejelentő a nevét és lakcímét a bejelentésben feltünteti.

Makó, 1945. évi március 16.

Könyves-Kolonics József s. k. igazolóbizottsági elnök.

1234

Makó megyei város polgármesterétől.

4006—1945.

Hirdetmény

Közhirre teszem, hogy Magyarország fegyverszüneti szerződésben kötelezettséget vállalt, hogy teljes épületben visszaszolgáltatja a Szovjetunióknak, valamint Csehszlovákiának és Jugoszláviának, úgyszintén az összes Egyesült Nemzeteknek mindazokat az értékeket és anyagokat, melyek állami, társadalmi és szövetkezeti szervezetek, vállalatok, intézmények, vagy egyes polgárok tulajdonát képezik, mint gyarak és üzemek felszerelését, mozdonyokat, vasuti kocsikat, traktorokat, történelmi emlékeket, muzeális értékeket és minden egyéb vagyont, amit a háború folyamán a Egyesült Nemzetek területéről Magyarország területére szállítottak.

Felhívom tehát Makó megyei város mindazon polgárát, részvénytársaságait, üzemeit, akiknek birtokában vagy birtalatában fenti eredetű ingóságok vannak, hogy azokat ezen hirdetés közzétételétől számított 3 nap alatt Makó megyei város anyakönyvi hivatalában jelentsék be.

Amennyiben valaki, akinek birtokában, vagy birtalatában fenti eredetű ingóságok vannak, ezen bejelentési kötelezettségének nem tenne eleget s a megengedett kutatások során megállapítást nyerne, az ellen szigorú büntető eljárás fog indíttatni.

Makó, 1945. március 16.

Dr. SZÜCS LÁSZLÓ polgármester h.

1133

Az emberirtás tábora

Irta: Koasztantin Szimonov.

Ezt a tábort mi Lublinban valamennyien internáló tábornak, vagy zsidó tábornak neveztük, mivel eleinte főként zsidókat tartottak benne fogva. A továbbiak során a legkülönbözőbb nemzetiségű emberek kerültek oda, úgynevezett politikai bűnösök, többek között németek is.

1943-1944 telén a táborban igen sok foglyot pusztítottak el, közöttük, legnagyobb felháborodásonra, nőket és gyermekeket is.

A meggyilkoltak száma többszáz- ezerre rögött.

A szerencsétlen emberek egy részét agyonlőtték, más részüket fojtógázzal pusztították el.

A továbbiak során többször halottam, hogy a haláltáborban rendkívül nehéz munka végzésére kényyszerítették az áldozatokat. A munka meghaladta a foglyok erejét, az örök környörtelenül ültelgették, munkára sarkallták a szerencsétlen embereket.

Felháborodással értesültem arról, hogy a tábor foglyait elpusztításuk előtt még meg is kínozták.

Ez év tavaszán számtalan hullát ástak ki és égették el az e célra épített kemencékben, nyilvánvalóan azért, hogy eltüntessék a Hitler parancsára elkövetelt gaztetek nyomait.

A hatalmas kemencéket téglából és vasból építették. Nagy teljesítőképességű krematóriumok voltak ezek. A hullából gyakran a városba is elhathóit, legalább is annak keleti részébe. Ezért a kevésbé tájékozott emberek is tisztában voltak vele, hogy mi megy végbe ezen a rettenetes helyen.

E borzalmas táborról a következő személyekkel folytatott beszélgetésekből szereztem értesüléseimet: von Altrock tábornok, aki elődöm, a tábori főparancsnokság főnöke volt; Renner tábornok, a lublini 174. tartalékhadosztály volt parancsnoka, Gleisner őrnagy, a 991. „Landwehr“ lövészászlóalj parancsnoka, Klaus doktor és Osor doktor, a körzet ellátási és mezőgazdasági osztályának főnökei és Hartmann őrnagy, aki közel öt esztendőn át segédüsztem és bízalmasom volt.

Hartmann őrnagyot magam kértem fel, hogy tudja meg, mi megy végbe a táborban. Tőle szereztem legpontosabb értesüléseimet.

Azokat az értesüléseket, amiket más személyektől szereztem, megerősítette az a türhetetlen hullabúza, amelyet gyakran magam is éreztem.

Nem találok szavakat, hogy kifejezzem e példátlan gaztetkek fölötti felháborodásomat. Meg vagyok győződve róla, hogy minden tisztességes német megtadja azt a kormányt, amely ilyen szervezett tömegirtásra adott utasítást.

Hogy a haláltábor tevékenységét a Hitler-kormány irányította, annak egyik bizonyítéka az a tény, hogy a tábort maga Himmler is meglátogatta. Himmler 1943 nyarán érkezett Lublinba.

Egyenesen kötelességemnek tartom, hogy mint tábornok és katona, aki negyvenkét évig szolgált a hadseregben, aki két világháborúban vett részt, aki súlyosan megbesélült s végül, mint a lublini körzet tábori főparancsnokságának utolsó főnöke, közreműködjek az internáló táborban elkövetett példátlan gaztetkek teljes felderítésében. Felhívom a hadsereg minden katonáját, aki Lublin városában az én parancsnokságom alatt állott, hogy tegyen vallomást a tudására jutott gaztetkekről, amiket a lublini haláltáborban követtek el.

MOSER
altábornagy.

Gyapjúkártyolást és fonást vállalok.

Kész fonalak kaphatók. Gyapjút veszek. **Batthányi-utca 54. szám.** 1115

Ki tud róla?

Galambo Mihályt és családját keresem, akik 1943-ban Pétfürdőn, Veszprém megyében tartózkodtak. Aki tud róla, szíveskedjék értesíteni aggodó szüleit, Szilágyi Annuska községébe, Nagyatik, Csanád megye. 844

KERESSEM FIAMAT, Zsadányi Sándort, 1944 február 15-én Szolnokra vonult be a 16. táb. tüüzérsztály 1. ütegéhez. Kérem, aki tud róla, értesítse aggodó szüleit, Zsadányi József kovácsmestert, Pusztá 58/3. sz. 986

KERESSEM BÁTÁMAT, Nyíri Istvánt, aki Szűcs Béla-nal szolgált. Szeptember óta nem tudok róla. Aki tud róla, értesítse Özne József, Ugar 50. házát út mellett. 987

Ki tud férjéről, új. Nagy József tizedesről, aki szeptember 10-én vonult be Szegedre a híradókhöz, a régi honvéd laktanyában volt őrségen. Ha valaki tud róla, legyen szíves értesíteni feleségét új. Nagy Józsefnét Makó, 320. tanyaszám. 1024

Férjemet keresem, Görbe Ferencet, aki augusztusban vonult be Nagyváradra, onnan Temesvárra ment és onnan írt utóljára. Címe: 25. honvéd zlj. Aki tud róla, értesítse aggodó feleségét és aggodó édesanyját. Cím: Makó, Mező-utca 6. 1028

Fiamat keresem, Görbe Mihályt, aki június 17-én Hedmezővársárhelyre vonult be és onnan a Kárpátokra került. Tábori száma C-357. volt. Felkérem azokat a hazatérőket, akik tudnak róla, legyenek szívesek értesíteni aggodó édesanyját. Makó, Mező-u. 6. 1029

Édesapánkat keressük. Gáspárovics Lajos komunist. Tolnamegyében, Bártán volt utóljára. Aki tud róla, legyen szíves értesíteni két kis árva gyermeket Nyúli-u. 29. sz. alá vagy Fásztor Mihálynént Makó, Ady Endre-u. 20. szám alatt. 1035

Ki tud róla? Nagy Gy. Ferenc szakaszvezetőt a 773. tábori posta számáról szeptember 14-én írt utóljára Lengyelországból. Aki tud róla, valamilyen, legyen szíves értesítse feleségét Makó, Barcsay-utca 26. vagy Tanya 109 sz. 1069

Simon Pál hoavéd a szolnoki Vörös Kereszt hadikórházban sebesülten feküdt, szeptember 21-én kaptam tőle az utolsó levélét Szolnokról. Aki tud róla, legyen szíves értesítse aggodó feleségét és két családját. Simon Pálné Mezhégyes, Belsőpercz, 56. major. 1082

Ludányi Mihályt a pécsi kórházban fektették. Aki tud róla, valamilyen, értesítse feleségét, Ludányi Mihálynént, Belsőmezhégyes 39. major. 1084

Márvovszky János Losoncra vonult, onnan Lengyelországra ment. Tábori száma H-111. volt. Szeptember 9-én Husztról adott életjelet magáról. Aki tud róla, értesítse aggodó szüleit. Makó, Rádai-u. 12. 1106

KERESSEM VÖLEGÉNYEM, Bogár István tizedest, aki utóljára Pesten a légvédelmi tüüzreknél volt, tábori sz. K-887. Szíves értesítést kérek, költségemet megtérítem. Konczos Anna, Csanádalbérli 117. sz. 816

KERESSEM FÉRJEM, Fruza Györgyöt, táb. sz. 634. 5 b. fogaltott vonosztagnál teljesített katonai szolgálatot. Kunzentmiklóásra vonult be. Kérem a hazajóitbajtársakat, ha tudnak róla, értesítsék aggodó feleségét. Fruza Györgyné, Kiszombor, Jenő-major. 928

Fiamat, Juhász Istvánt keresem, aki aug. 30-án vonult be Akna-szlátinára munkaszolgálatra. Tábori száma H-980. volt. Aki tud róla, értesítse aggodó szüleit. Makó, Luther-utca 39. szám. 1107

Főrnőjemet keresem, Bernáth Sándor. Legutóljára Miltics-ról írt a 39. T. I. zlj. II. sztlól. Aki tud róla, értesítse aggodó feleségét. Caezoor-u. 27. 1120

KERESSEM FIAMAT, Lengyel József űrvezetőt, aki július 27-én vonult be Szegedre a 14. táb. pót. oszt. hoz a huszár-laktanyába. Kérem, aki tud róla, értesítse szüleit. Makó, Liget-u. 62. 1122

Kiadó egy szoba-konykás padolt lakás. Cím a kiadóban. 1015

HARISNYASZEMPELTSZEDÉST, férfi zokni stoppolást, stoppoláshoz fonalat adok, nyakkendő tisztítást, valamint napernyő és ernyőjavítást vállalok. Megyeház-u. 3. sz. kapualatti ajtó. 825

TIZ HOLD KÖRÜLI TANYÁSFOJDET keresek haszonbérbe. Címem a Vármegei Gazdasági Egyesületnél. 855

EGY JOLELKŰ IDŐSEBB NÉNIT keresek két kisgyermekem mellé felügyelőnek. Szikszai-u. 28. 857

KIADÓ FÖLD az Izábi-úton a 2 km-nél, 1 kat. föld hágyama alá. Ugyanott női kerékpár eladó. Ért. Kálru-u. 4. sz. 913

KIADÓ 2 kat. hold föld kukoricának a palotát át mentén. Tamás György tanyája mellett. Ért. Bajza-u. 56. sz. 950

HÁZIFÖZÉS lekvárt, mézet, diót, vaját és gümölyét állandónan veszek. Özv. Szatnitsky Józsefné, Szegedi-u. 1. 1001

HASZNALT MÁZSÁT, másasályt veszek és javítok. Egy főit tanulónak felveszek. Apok lakatos és mérlegkészítő, Megyeház-u. 13. 1005

EGY PAR TELLEN új, erős kocsioldal, ledeszkázott, vasalás nélkül, eladó. Cím a kiadóban. 1000

KIADÓ FÖLDEK, Délon, a palotát át mellett a 6. km-nél 3 hold, Ingóban közel a kápuhoz, út mellett 300 négyzetözi, Árduhába 400 négyzetözi felebe kiadó, Erdőbelső Iskola-u. 3. sz. 1010

Harmados kertőt keresek, egy járandó hagyatékra, a város közelében. Ért. Pánczél Sándorné, a csolnoki útfélen, az 1-es km-en kívül. 1012

Hónapszámot vagy harmadosat keresek április 1-re, 4 hold föld felibe kiadó tengerinek. Ért. Lonovics László-utca 18/b szám alatt. 1016

Keresem magas, világos pej kancsa lovat, két hátsó lábára kesely, bal pofán 9-2492-25. jegy van. Aki tud róla, értesítsen Lonovics László-u. 18/b szám alatt, 300 pengő jutalmat kap. 1018

Ardicsban 6 kisláné föld krumplics vagy hágyama alá kiadó. Ért. Hajdu Péterné, Hosszút-utca 59. 1019

Megvételre keresek egy jó használt 15-18 soros kanalas vetőgépet és egy Hoffher keitős éret. Nádásdy-utca 15. szám. 1023

Kiadó föld. A Kiszombri határban, Kádasi János szomszédságában, 5 kat. hold prima szántóföld felesmüvelésre kiadó. Ért. Makón, Bartal Ferenc Árpád-u. 7. számú lakásban. 1027

Felesébe vagy haszonbérbe kiadó 8 hold föld, a városához 1 és fél km-re. Ért. Kossuth-u. 2. 1031

Kiadó a Penyák-dűlőn, a csorgón kívül kb. 22 kisláné föld felibe. Ért. Kálmán-utca 36. 1038

500 kévo leveles csutka, 3 olj polva eladó. Ért. Buza-u. 23. 1039

2 lóra való szorszám eladó. Ért. Buza-utca 23. 1040

12 HP egyhengeres stabil benzínmotor eladó, szívózázó üzeműre átalakítható. Ért. Szegedi-utca 57. sz. alatt. 1041

Elvesszett póteket delútan a Bethlen-utcaóti az Aradi-utcai gyógyszeráré egy pénzértára 134 pengőért és egy recept. Mivel a recept nagyon fontos, kérem a becsületes megtalálót, vigye el a rendőrségre vagy Bethlen-u. 34. szám alá. 1045

Gyermek sportkocsit keresek megvételre. Cím: Kórház-u. 13. 1047

Élcserélem meddő tehenemet kis kilyas vagy közvetlen ellés előtt levő tehenérr, ráfizetéssel. Ért. K. Varga Istvánnál Rákosi tanya 88. 1050

Kiadó föld és gyümölcsös. Az ösögedi útnél a 2 kat. hold és 400 m-ös föld igen szép nemestett gyümölcsfákkal beültetve és 3 kat. lucerna haszonbérbe kiadó. Ért. Justh Gyula-u. 2. vagy piszoktelei tanya 80. vitez Tamás Antal-lal. 1052

Takarmányrőpát adnék hazahozásért, egy nyolchónapos üsző eladó. Tükör-utca 5. 1053

Élcserélném földért Bajza-utca 47. számú házamt. Ért. Bajza-u. 44. 1050

K. 40 Hoffher traktor, MÁV. golyós cseplő elcserehető a városhoz közel fekvő földre. Ért. Justh Gyula-u. 6. 1057

Minden háznál nélkülözhetetlen

a varrógépre szerelhető ROKKA.

Kapható: Berglauer-né vasútlelőben, Bérpalota. 1113

Egy bkagondozó kiségitőt keres

a tehenjárasi birtokosság. Br. Erdélyi-utca 6. 1060

Tanyást vagy negyedest keresek. 2 kth. föld felesbe vagy harmadába hágyamának kiadó az apátfalvai útfélen, magot adok. Ért. Erdei Sándornál, Járándó 113/19. 1062

Rákosi ugarban 7. és 8. km. köztől 1 kth. föld kiadó. A pusztán, Paku Lajos szomszédságában 5 és fél kth. föld felibe kiadó. Ért. Barcsay-utca 26. vagy Tanya 119. 1068

Egy alig használt sötétkék flu Boeskaifurra eladó. Megtekinthető Gr. Pálly-u. 42. 1070

Rödnyös, jó gumival, gyermekkocsit magas aron keresek. Cím a kiadóban. 1078

Egy idősebb lovat elcserelem egy kisláné vagy közellelő tehenérr. Justh Gyula-utca 45. 1079

Egy hold földet kukorica vagy barni alá adnék haszonbérbe, esetleg malacérr, a város közelében. Oroslán-utca 21. 1086

40-42-es férfi lábbelléért keményla tuskót adnék. Ért. Kolozsvári-u. 56. 1086

Ősókáson, Dékány Antal mellett, 2 és fél köbös föld haszonbérbe kiadó. Ért. Ugar 9/6. vagy Szikszai-u. 30. sz. szerdai napon, reggeli órákban. 1087

Körösek egy 1925. évbéli fekete helet lovat lementető jegyvel: hátbelyeges, mlt. 69. 1925. tűzött orrátt, egyik füle kissé alig láthatóan csonka. Nyomra-vezető 100 pengő jutalomban részese. Tulipán-utca 20. vagy K. Kiss Sándor, Ugar 96/6. szám. 1089

Üzsbakoldra betöltött ösögeket a Vármegei Gazdasági Egyesület Telek-utcai irodájában visszafizeti. 1090

Rákosi ugarban, 8. km-nél 4 kat. hold föld gabonatermes alá egy évre kiadó. Ért. Erdei András, Vásárhelyi-utca 39. szám. 1091

A rákosi útfélen, Tamási János szomszédságában levő 6 köbös tanyaföld kiadó. Ért. Erdei András, Vásárhelyi-utca 39. 1092

Nyugijlvas magános asszony szoba, konyha lakás! keres. Ért. Kossuth-utca 14. 1095

Egy félveles síldó eladó Klapka-utca 25. szám alatt. 1105

Jókarban lévő Singer varrőgépet keresek megvételre. Ért. Szivier Imréné Kőrt-utca 15. 1108

Eladó 2 ágy, 2 asztal, 1 kredenc, székek, szekrény, ped. Ért. Rádai-u. 46. 1099

Elköborolt Kossuth-u. 16. szám alól egy vöröstarka kutya, Kata névre hallgat. Megtaláló jutalomban részesül. 1110

Két budapesti éhes diák kóstolót keres. Rákosi Jenő-u. 21. 1112

ELADÓ egy elhagyott fias tehén fival, vagy fia nélkül Honvéd-u. 1. sz. a. 1117

ELADÓ egy használt férfi kerékpár. Ért. Jókai-u. 40. sz. 1119

NEGYEDEST keresek. Ért. lehet hetpénchez napon, Nagyesztilag-u. 20. sz. 1121

BEHETT TRAGYA eladó. Ambl Károly, Tiszköztelep 24. 1128

EGYKÖBLÖS föld gabonának a Kádasi dűlőben és egy kert kiadó. Ráday-u. 4. 1124

EGY IDŐSEBB jó fejű tehén eladó. Ért. Székfül-u. 26. sz. 1126

FÖLD KIADÁS. Földek és az őrdűlekt föld mellett 12 kat. hold föld Szabó Mihály szomszédságában, kukorica, hágyama, dinnye alá kiadó, tanyaföld, esetleg felesbe. Trágya is, takarmányrépa is van, takarmányért elcserehető. Br. Erdélyi-u. 12. sz. 1127

MEZŐHEGYESI útfélen, Szabó Dezso szomszédságában 13 és fél kat. hold föld hágyama vagy barni alá kiadó. Ért. Deák Ferenc-u. 88. sz. 1128

EGY LEANYT vagy asszonyt mindenestek keres dr. Nacs Mihály-nál, Makó, Kossuth-u. 52. sz. 1130

SŐSTÓI UGARBAN, Rákó György szomszédságában 1 kth. a Rákosi útfélen, özv. teta Péterné szomszédságában 2 kth. föld kiadó. Ért. Kossuth-u. 25. 1131

EVES MUNKAST keresek bentkocszra. Ugyanott 16 kat. hold föld bárminek kiadó. Deák Ferenc-u. 20. 1132

INGYEN LAKAST adok felügyelőtérr és egy kanász keresek április 1-re. Ürtekezni lehet Hunyadi-u. 25. sz. a. delútan 6-8-ig. 1134

TEHENTRÁGYA eladó, takarmányért is elcserehető. Ért. Gróf Apponyi-u. 13. 1139

VISZKESZENTLÖRINCEN 2 kisláné 15 négyzetözi gyümölcsös és szőlő eladó. Ért. Gróf Apponyi A-u. 13. 1139

ROKKA állandónan kapható, nagyobb megrendeléseket is elfogadok. Ért. Igrizs István, Mezővárosnáca, Kossuth-u. 277. 1141

Rákosi Mátyás beszéde 1945 március 15-én Szegeden

Szeged dolgozó népe! Magyar testvérek! Nem minden megindulás nélkül szölok hozzátok. Huszonhat esztendeje, hogy nem volt módomban Szeged népehez beszélni és pontosan 35 éve, hogy utoljára beszéltem ezen a téren.

Örülök annak, hogy éppen március 15-én, a magyar szabadságharc emléknapján van alkalom beszélni Szeged népéhez. Mi elsősorban arra szoktuk felhasználni az ünnepnapokat, hogy összehasonlítsuk annak az időnek problémáit, amelyeket ünnepelünk a jelenet és igyekszünk levonni a mulat, a magyar történelem tanulságaiból mindazt, ami a jelen viszonyokra, a mostani helyzet égető kérdéseire használható. Ezt fogom én is tenni.

A helyzet ma, 1945. március 15-én sokban hasonlít ahhoz, mint ami előtt 97 évvel ezeltől a magyar nemzet állott. Ma is, mint akkor, a föllenség a német és a reakció. (Le velük!) Ma is, mint akkor, az egyik perdöntő kérdés, hogy a paraszt megkapja-e a földet és hogy sikerül-e az új, demokratikus, szabad alapokra fektetni az országot. Nézzük meg ebben a tekintetben mit tanulhatunk 1848 példájából. Vegyük a legsürgősebb kérdést, a reakció legkérdésit. Ha megnézzük, mit tettek elődeink, hogyan harcolt Petőfi, Kossuth 1848-ban, akkor láthatjuk, hogy ők sokkal komolyabban, sokkal erélyesebben vették a harcot, mint mi. Petőfi nem csinált titkot belőle, hogy a belső reakciót súlyosabb veszélynek tartja, mint a német ellenséget. Mindenki ismeri azokat a verseit, amelyekben ilyeneket mondott: — Köztünk van a legnagyobb ellenség; és ilyeneket, hogy könnyű elbánni a külső ellenséggel, ha kivesszük a belső bitangok. A belső bitangok elleni harcot tartotta Petőfi a legsürgősebbnek és meg kell állapítani, hogy a fiatal magyar demokráciának is ez a döntő kérdése. Ha nem tudjuk legyűrni a köztünk bőven megmaradt reakciós és nyilas elemeket, akkor újból erőre kapnak és a fiatal demokrácia alapját alá fogják ásni. Ezért a fiatal magyar demokráciának 1945. márciusában a legfontosabb kérdése a kíméletlen harc a reakcióval, a nyilas maradványokkal szemben. Senkit ne tévesszen meg az a körülmény, hogy talán pillanatnyilag még nem mozgolódnak nyilant. Akinek jó szeme van, az látja, hogy ez a mozgolódás meg fog történni. Előre kell látni és idejekorán intézkedni.

Rendőrségről

Attérek egy másik kérdésre, amit egyébként március 15-én nem nagyon szoktak hangoztatni. A harchoz fegyver kell. A demokráciának legyen fegyvere, legyen foga, legyen körme, mert különben a demokráciát előbb-utóbb elpusztítják. Ehhez tartozik többek között a demokratikus rendőrség is. Én tudom, hogy ezen a téren sok a panasz. Én sem vagyok meglepődve. Én tudom, hogy akik Szegeden ezzel a kérdéssel foglalkoznak, maguk is rájta vannak, hogy a demokráciának ez a fontos fegyvere minél előbb elkészüljön. Tudok

arról, hogy néhány hét alatt 70 embert távolítottak el és tudom, hogy ezt a helyes kezdeményezést tovább is folytatják. De a legjobb rendőrség is csodót fog mondani, ha az egész nép nem támogatja. És meg kell mondani, hogy ebben a tekintetben még sok a kívánni való. Nekünk súlyos panaszaink vannak, hogy öntudatos munkások és demokráták nem szívesen mennek be a rendőrségre. Méltóságukon állniuk tartják és az eredménye az, hogy oda kerülnek meg nem felelő elemek. Tessék ezen gyorsan változtatni. Küldjék be a demokratikus pártok legjobb erőit ebbe a szervezetbe, hogy a legjobb eredménnyel harcolhassanak a nyilasok és fasiszták kiharcolására és akkor a rendőrség jó lesz. (Éljen! Éljen! Demokratikus hadsereget!)

Az igazolásról

Ugyanehhez a kérdéshez tartozik az igazolások kérdése is. Nem fogjuk tudni felépíteni az új magyar államgépezetet, nem tudjuk demokratikus szellemmel megtölteni az állami tisztviselői kart, ha ebben a kérdésben hanyagul, felületesen járunk el. És meg kell mondanom barátaim, hogy szerte az országban egyhangú az a panasz, hogy mindenütt ügyesen visszacsúsznak az állami hivatalokba a régi reakciós tisztviselők. (Le velük!) Mindenünnen hallom, hogy a nyilasok újra visszatudnak ülni régi állásaikba és ha pillanatnyilag megkapulnak is, semmi kétség, hogy előbb-utóbb újból megkísérik abba az irányba nyomni a nemzetet, amely irány munkája következtében rombadöntik az egész országot és mérhetetlen szenvedés zúdul az egész nemzetre. Itt is az a helyzet, hogy nem tudunk alapos munkát végezni, ha nem segít bennünket az egész nép. Én nagyon jól tudom, hogy például itt a hallgatók között százával és ezrével vannak olyanok, akik közvetlenül súlyos sérlemeket szenvedtek a nyilasoktól és a magyar reakciótól. Én kérdeem tőlük; hányan vettek fáradságot arra, hogy közvetlenül nyúljanak bele az új szervezet kiépítésébe. Hányan mentek el az igazolóbizottsághoz felhívni a figyelmet a nyilasokra és fasisztákra. Már pedig barátaim, mi lesz ennek a következménye? Ha nem távolítjuk őket el, akkor nem tudjuk folytatni jól az államgépezet kiépítését. Szakadatlanul újabb és újabb reakciós tisztviselőket kell eltávolítani.

Hasonló kérdések állottak 1848-ban is a magyar nemzet előtt. Petőfi, amikor a Nemzetgyűléshez szölte ezekben a kérdésekben, ilyen tanácsokat adott: Hazát kell nektek is teremteni, egy új hazát, mely szebb a réginél. Egy új hazát, ahol nincsenek kiváltságok, kevély, nagytornyú, sötét barlangok. Egy új hazát, ahol mindenütt tiszta a levegő. Nem mondom én, hogy a régi épületnek dobjátok el minden követ, de nézzetek meg minden darabot és dobjátok el.

Az Adria Biztosító Társulat szegedi vezérigénykedője értesíti t. makói ügyfeleit, hogy lejárt biztosítási díjaikat a Makói Takarékpénztár R.-T.-nél fizethetik. 1176

ha porhatag már, mert ha gyenge, összedől és rossz gazda, ki mindig újat épít. Nem idéztem pontosan, de a szellem, hogy rossz gazda, aki újra épít, pontosan illik erre a kérdésre. Nem lehet esztendőközön keresztül igazoltatást folytatni, de viszont ebből következik, hogy teljes erővel bele kell feküdni és nem tudunk teljes erővel befeküdni, ha nem segít a nép.

Ne féljünk a néptől!

Lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy az új demokrácia is elsőkora a népi tömegekhez való közelről, és aki elsőkora való közelről, ezt a szokatlant nem szereti megkísérteni. Mi azonban nem félünk a néptömegektől, mint ahogyan 1848-ban sem félték. Mindenki ismeri azt az utjongást, amivel Petőfi fogadta a felszabadult népet, amikor „feltámadt a nép, a népek tengere s zilaj hullámot vet rémitő ereje”. Petőfi sem a nép tengerének zilaj hullámától, nem rémitő erejétől nem félt. Amikor Lamberg szívében kés volt, Latour nyakán pedig kővel, akkor Petőfi lelkes, boldog költeményt írt. A magyar történetben egyetlen olyan esetet sem ismerünk, amikor a vérengzést, a rombolást a nép intézte volna. Dóza történetéből is tudjuk, hogy nem a parasztok voltak azok, akik tömeggyilkosságokat végeztek, hanem a parasztokat leverők végeztek ki 70 ezer jobbágyot. Azóta ez a jelenet szakadatlanul ismétlődik. Aki a magyar történelmet ismeri, az tudja, hogy még a legnagyobb magyarok, Széchenyinek is örökös félelem és rettegés volt a feltámadt nép. Az események megmutatták, hogy 1848-ban sem a néptől kellett félni. Nem is félt tőle sem Petőfi, sem Kossuth. Idézem most Kossuthnak egy kijelentését, melylyel azoknak válaszolt, akik a tömegek anarchiájától félték: „Vigyázzatok, hazám fia! ne féljetek annyira az anarchiától, hogy a túlságos félelemtől még a szabadságtól is irtózzatok! Fontoljátok meg, hogy ha olyan boldogtalanok volnátok, miszerint csak anarchia és abszolutizmus között kellett választanotok, amit én nem hiszek, az anarchia mindenestre csak mulékony állapot lehet, de az önkényuralom örökös lehet. Ha másként nem lehetne, gázoljunk inkább a szabadság mulékony kicsapongásain keresztül a végső szabadsághoz, mint a szabadságtalan rend sírcsendes ösvényén az önkényuralom torkába.” Ezt mondta 1848-ban Kossuth Lajos és ezt monja ma nekünk is késői utódjainak 1945-ben.

Mi rendet fogunk teremteni, de megnézzük, hogy milyen rendet. Nem a régi rendet, hanem újat. Azt a rendet, ahol az államban, a mindennapi életben az egész nemzet, a nép érdekei jutnak érvényre. És elsősorban azt a rendet, amely átadja a földet a parasztnak. (Éljen! Éljen!) Ha ezeket a feladatokat megvalósítottuk, akkor minden eszközzel fogjuk védeni az új rendet és addig is gondoskodunk róla, hogy az átmenet is olyan rendben menjen, amennyire az lehetséges.

Folytatjuk.

HIREK

MI VAN MA? 1945 március 18. vasárnap. Róm. kat.: Feketevasárnap. Prot.: Sándor, E. Napkelte 6 óra 8 p., nyugta 18 óra 7 p. Holdkelte 8 óra 29 p., nyugta 23 óra 33 p. Hétfő, március 19. Róm. kat.: József. Prot.: József. Napkelte 6 óra 6 p., nyugta 18 óra 9 p. Holdkelte 9 óra 06 p., nyugta — óra — p.

— **Halálózás.** Ismét egy szorgalmas, ismert makói cipészmeister távozott az élők sorából. Ma délben csendesen elhunyt lakásán *Baranyi Lajos* cipészmeister 76 éves korában. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a református ó-temető ravatalozójából.

— **Adomány.** A Makói Szociáldemokrata Párt tagjai a nemzeti ünnep alkalmával 220 szeretetsomagot és 139 tojást adományoztak a makói hadikórházban ápolott beteg katonák részére. Ezután mond háls köszönetet tagjainak a Pártvezetőség.

— **Eljegyzés.** Nagy Margitka és Sz. Nagy Zoltán ma tartják eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szakszervezeti hír.** Felhívja a makói szakszervezeti bizottság a helybeli és vidéki összes csoportokat és annak vezetőségét, hogy a taglétszámot és a vezetőség névsorát március 22-ig jelentsék a makói titkárságnak, Teleki-utca 7. szám, a volt Király-ház. Tisztelettel a Titkárság.

— **Adomány.** *Szőcs Imre* tizedes elhalálózása alkalmából Kiss János és neje 50 pengő adományoztak a hadifoglyokórház javára.

— **Credó-hír.** A belvárosi Credó férfigyűlésület e hó 18-án, 19-én és 20-án a templomban tartja meg az idei husvétii lelkigyakorlatokat. A lelkigyakorlatok mindhárom napon d. u. 5 órakor kezdődnek. A vezetőség kéri úgy a Credó, mint az egyházközség képviselői tagok, valamint minden vallásos férfi pontos megjelenését.

— **Adomány.** Özv. Páger Jánosné Kont-utca 12. szám alatti lakos 500 pengő adományozott a makói hadifoglyokórház javára.

— **Koszorúmegváltás.** Takács János makói lakos Nedelkov Mihály elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címén 10 rubelt adományozott a hadikórház részére.

— **Az iparostanonciskola igazgatósága közli növendékeivel, hogy f. hó 20-án, kedden d. u. 1 órakor valamennyien kötelesek megjelenni a Szegedi-u. áll. népiskolában. A hét más napjaira eső közismereti órák ezen a héten elmaradnak. A rajzórákat a szokott délutánokon megtartjuk.**

— **Felhívás.** Felhívjuk a Makói Kereskedők Szabadszakszervezetének fűszerkereskedő tagjait, hogy folyó hó 18-án délelőtt 10 órára a szakszervezet helyiségében feltétlenül jelenjenek meg. Tisztelettel a Vezetőség.

— **Üssztánc.** A MaDISZ és a Szakszervezetek vezetősége vasárnap délután 5 órakor a Munkásotthonban üssztáncot rendez. Belépődíj 2 pengő.

MAKÓI NÉPBANK átköltöztött a régi üzlethelyiségébe. Pénztári órákat tart reggel 9-től 12-ig.

— **Kövácsok.** Folyó hó 18-án d. e. 10 órakor szakosztályi gyűlést tartunk Kartárák pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

„Nótás Kata” a Hagymaházban. Vasárnap este ismét színielőadás zajlik le a népszerű Hagymaházban. Ez alkalommal az Arovit-szárítóüzem-művelőgardárdaljelep a világot jelentő deszkákra és mutatkozik be a színházlátogató közönségnek. Az előadás fél 7 órakor kezdődik s a „Nótás Kata” című 3 felvonású énekes színmű kerül bemutatásra. Az előadás iránt nemcsak szakmai körökben, de városszerte nagy az érdeklődés.

Az orvosi szakszervezet hivatalos óráit minden vasárnap délelőtt 11 órakor a közkórházban tartja. Tagsági igazolványok átvétele, tagdíjfelvétel ugyanebben az időpontban.

A Makói Földmunkás Szakszervezet értesíti tagjait, hogy a királyhegyesi határban levő Blaskovits-féle uradalom tulajdonát képező földből bármilyen termés alá földet igényelhetnek. Földkiírás a Hagymaház Földmunkás Szakszervezet irodájában. Kiírás 24-ig.

Szappannak való zsiradékot vesz és zsíradékot szappanra cserélő Págor drogéria.

MAKÓI NEPBANK értesíti ügyfeleit, hogy korábban elhelyezett betéteit bármilyen összegben azonnal kifizeti. Új betétet kamatozásra elfogad.

Előadássorozatot kezd a MADISZ 20-ától minden szerdán és csütörtökön fél 6 órai kezdettel a Székházban. Az előadásokra, melyek politikai, gazdasági, társadalmi, művészeti és néprajzi tárgyúak, mindenkit szívesen látunk. Hívjuk elsősorban a makói ifjúságot és az ifjúság barátait. Az e heti előadások a földkérdésről, az új magyar irodalorról és a magyar művészetről szólnak. MADISZ.

A református népiskolákban a tanítás folyó hó 19-én, hétfőn 8 órakor újra megkezdődik.

A Makói Gazdasági Hitelszervezet keddi és csütörtöki napokon tavaszi műtrágyát (pétiúti, kálisúti, mészalétramot) ad el (8-12, 2-5 óra között.) Fizetés a helyszínen.

MAKÓI NEPBANK gazdaságilag indokolt rövidlejáratú kölcsönöket folyósít. Telefon 64.

Mindegyféle títusúvegeket vásárol Horváth Ferenc könyv- és papírkereskedő.

A Makói Gazdasági Hitelszervezet működését tovább folytatja. Hivatalos órák tüzelőhiány miatt hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt 8-12 óra között. Régi betéteket kifizet, új kölcsönt folyósít. (Bejárat az oldalon alján)

A Kiszombori Földmunkás Szakszervezet felhívja mindazon makói hágymatermelőket, akiknek az 1945. gazdasági évre a szervezet nem hagyott meg bérletet, azok e hó 25-ig feltétlenül takarítsák a benne lévő terményt, mert ellenkező esetben a szakszervezet felelősséget nem vállal.

Ifjúsági és szépiradalmi könyveket magas áron vásárol Horváth Ferenc könyvkereskedő.

Gyümölcsfaoltványok kiadásának határidejét azok részére, akik előre megrendelték, kedd estig, a megrendelt szőlőoltványokat pedig 23-tól, péntektől 26-ig, hétfő estig meghosszabbította a Gyümölcsészeti Egyesület. Telep: Attila-utca végén, volt Megyekert. Kérünk aprópénzt hozni.

Pénzt kereshet

Ki tud róla?
IFI. KÖVECS GEZA, táb. posta M-314. százdárnok volt. Szeptember 16-án írt utoljára. Aki tud róla, értesítse szüleit vásárhelyi taryá 141. sz. vagy Makón, Bárány-u. 20. sz. alatt. 1167

FERJEM, Raffai János Dorozsmára vonult be augusztus 16-án innen Csáktornyára helyezték, a civilekre ügyeltek fel. 9. táb. pótezred N. f. század. ár. szak. Csáktornyá. P. f. 23. volt a címe. Október 28-án Mohácsra volt harcban. Aki tud róla, értesítse aggdó családját és feleségét, Makó, Attila-u. 20. 1174

FIANKAT KERESSEK, Takács Istvánt, Hossz Sándort, Gilinger Istvánt, Molnár Ferencet makói, Gyurkó Mihály csongrádi, akik az 53. légvédelmi tüzéreknél szolgálták. Szeptember végén Keskeménben voltak és onnan tovább mentek, tábori szám F-557. Aki tud róluk, értesítse aggdó szüleiket Szent Anna-u. 19 vagy Petőfi-u. 1. 1193

BORKA SANDOR szeptember 18-án vonult be Hódmezővásárhelyre 42. h. p. 6. század, onnan Sándorfalvára lett irányítva. Aki tud róla, értesítse feleségét Bárány-u. 20. sz. vagy Tanya 656. sz. 1195
KERESSEK testvérünket, Tamás Imre újoncot, ki augusztus 29-én vonult be Szegegre az utászszázadhoz, onné Dorozsmára, majd a Dunántúlra mentek. Aki tud róla, kérem értesítse aggdó testvéreit, Makó, Kassai-u. 18. sz. 1226

KERESEM FIAMAT, Takács József tizedes, aknavető megfigyelő volt. Vásárhelyről augusztus 1-én indultak a frontra. Tábori száma C-357. volt, utoljára szeptember 22-én írt Lengyelországból. Kérem azt a hazatérő embert, aki tud róla, szíveskedjék értesíteni aggdó szüleit. Takács M. József, Apátfalva, Tempom-utca 300. szám. (Csanád m.) 1229

FIUNKAT KERESSEK, Szemenyei Sándor örvezetőt, aki legutóbb Temezinben volt (Bácsodrog m.) az I. Repülő Ekk. századnál. Szept. 19-én adott utoljára életjelet magáról. Aki tud róla, értesítse aggdó szüleit. Cím: Szemenyei Sándor, Bánkút (Csanád m.) 1230

Varga Lajos honvéd Hódmezővásárhelyre vonult be július 24-én, a 9/III. zlj. törzshöz. Tábori száma V-936. volt. Aki tud róla, értesítse fele éjét, Varga Lejosnét, Makó-puszta 2/4. vagy Szilágyi Dezső-utca 35. 1234

Ki tud fiamról, Rácz István örvezetőtől, aki Szegeden szolgált az 5. fog. von. pótoszt. törzszakaszánál, huszárkaptanya, okt. 5-én írt onnan utoljára. Budapest, Zsámbék, Bicskére lett irányítva. Bicskeről nov. 20-án ízent, 21-én indultak Szekesfehervárra, azóta nem adott életjelet magáról. Aki tud róla, értesítse aggdó szüleit. Rácz István Járándó 11/3. szám, a városi téglagyár mellett, vagy Megyeház-utca 5/b. 1234

Férjemet keresez, Juhász Istvánt, aki július 24-én vonult Hódmezővásárhelyről a Kárpátokba. Táb. száma C-357. volt. Aki tud róla, értesítse szüleit és feleségét. Csanádapalota, tanya 20. szám. 1235

Makó megyei város polgármesterétől.

3113-1945. Árvérési hirdetés

Makó megyei város tulajdonát képező és a marosi hídfőnél lévő 2 drb, továbbá a Kovács-féle erdőőr-háznál lévő 3 drb homokrakodó területét f. évi március hó 29-én d. e. 10 órakor a marosi hídfőnél kezdődő és folytatolag tartandó árverésen 1945. évi szeptember 30-ig terjedő időre bérbeadtam.

Az árverés alkalmával pénzbeli és természetbeli ajánlatok tehető.

Makó, 1945. március 16.
Dr. SZÜCS ZOLTÁN polgármester h. 1233

Ne dobja el pénzi kap érte az új Igaz-léte

kötött holmi hulladékaikt, kártólüzemben. Hosszu-u. 29. 1237

otthon gyapjúnnyírással. Felvilágosítást nyújt az **új Igaz-léte** kártoló, lonóüzem. **Hokkával** rendelkező asszonyok jó pénzkereset biztosításai. Hosszu-u. 29.

Makó városi Közzölési Szövegetkeztől. Hirdetmény

Felhívom a szappannak való zsiradékkal rendelkezők figyelmét, hogy a Makó városi Közzölési Szövegetkezt szappanüzemében azt szappanra becserélhetik. A zsiradékot a szövegetkezt megveszi — az elsőrendű 2,94, a másodrendű 2,44 pengőért — de ugyanakkor a zsiradék tulajdonosa az eladott elsőrendű zsiradék minden kilogrammja után vehet 50 dkg, a másodrendű zsiradék minden kilogrammja után pedig 40 dkg jóminőségű, fehér mosószappant 12,50 pengőért kilogrammonként.

Cserélni minden nap délelőtt 9-12-ig a szappanüzemben, Szent János tér 24. (Bugyi-féle ház) szám alatt lehet.

Cserédj nincs.
Makó, 1945. március 14.
BANDUR ANDRÁS igazgató.

Egy kékítő föld kiadó gabonának a kakas gültében és egy kert. Rákóczi-utca 4. 1124

Kiadó földlek, Az igási útfélen a 15 és 16 km között 6 kh., a fát-út szélén, Szemes József mellett 3 és fél kh. föld haszonbérbe kiadó. Ért. Gyöngy-u. 18. 1147

Kiadó föld. A püspökugarcban 1 és fél köblös gabonának felebe, a dái ugarcban egy-ötöl hagymának kiadó, vagy felebe gabonának. Ért. Aradi-u. 40. 1143

Mindeföld szarnyast, hizott libát, hizott kacsaát állandóan veszek. Pető Lajos élelmiszerüzlet, Főter. 1157

Tanyáknak felvételt idősebb házaspar. Munkácsy-utca 8. 1158

„Schilde” féle szárítókézüleket venni készpénzert vagy élelmiszereert cserébe. Ajánlatokat Elő Szegedi Konzervgyár Rt., Szeged, Feleő Tiszpart 12. címre kérek. 1159

Komplott hámoszobabútor eladó. Földéak; Pacsirta-u. 567. 1161

Megvételőre keresek jó állapotban lévő kombinált szobabútor. Cím: Csokonai-u. 4. vagy telefon 164. 1162

Keresek kélszobás lakást mellékhelyiséggel április 1-re, lehetősé a SzCSV-állomás közelében. Cím: Csokonai-u. 4. vagy telefon 164. 1163

Vonnék jó állapotban levő Lampert fürdőkadát. Cím: Kossuth-u. 4. 1164

Ingóban 100 n-öl föld eladó és két drb egészen új ablak, 170 cm magas, 8-8 rámmal, végül egy rácsos gyerekeggy. Szegedi-u. 55. sz. 1165

Nyolc kisláno föld felibe kiadó a Lelei-úton, a 7. km-nél. Ért. Kölcsei-u. 4. sz. 1166

Kiadó a román. kath. egyház földjén kívül, Tücskösben, 306 n-öl föld. Értekezni: Bárány-u. 20. sz. 1168

Kékőban 3 kat. hold föld hagyma alá kiadó. Ért. Aradi-u. 35. sz. 1169

Megvételőre keresek két drb éves, másfeléves csikót. Ár: 3-3500 P-ig. Értekezni Almási-u. 72. sz. alatt. 1170

Egykőblős föld harmadából vöröshagyma alá kiadó. Ért. Biro Jánosnál, a papkati iskola mellett. 1171

HAMIS házróz kutyát és hatfőkos nyúl-keresetet veszek. Ért. Róday-u. 13. 1177

JÓ Női KERÉKPÁRT veszek, esetleg gumik nélküli. Kerékpárgumit cserélek élelmiszereert. Klein élelmiszerüzlet, Fő-tér 21. 1178

KERESEK VI. gimnázista francia olvasókönyvet. (Szent István kiadásban.) Sürög. Apponyi-u. 40. 1179

KET KOCSEKEREK eladó Gr. Pálffy-u. 48. sz. alatt. 1189

Eladó egy hetéves igásló Körösi Csoma Sándor-utca 24. szám alatt, vasárnap délután. 1194

KETSZOBAS lakást mellékhelyiséggel, vagy magánlakást keresek bérbe azonnal. Cím: Andrásy-u. 27. 1192

HARMADOST keresek deszki tanúrná, Jászogot gazdasági felszerelést, felőnagot adok. Ért. Sz. Galléert-u. 14. 1194

KERESEK tanyásbérst vagy negyedest. Értekezni lehet Kálvín-u. 8. Ugyanott ismétlőtrágya van eladó. 1196

ÉLŐKŐBOROLT 2 drb fekete és 1 drb szőke 7 hónapos malac a palotai út mentén lévő tanyánál. Aki tud róla, jelentse Járándó 11/1, vagy Apponyi-u. 1. szám, Dénes Sándornál. 1196

GARANTALT „Egyiptomi” pirosőklamag kapható. Mező Sándor, Toldd-u. 64. 1197

KET JÁRÁNDÓ a városhoz 4 km-re vöröshagymának egyenkint is kiadó. Bárány-u. 73. sz. 1210

ELADÓ 10 m takarmánkecska és egy 3l főrek. Nagyszőlgy-u. 69. sz. 1211

ÉRMOSEBEN 3 köblős föld vöröshagymának kiadó vagy felebe is. Értekezni lehet Bárány-u. 11. sz. 1212

EGY jókarban lévő női kerékpár eladó. Alma-u. 51. sz. 1213

KIADÓ felebe vagy harmadába két hold öszi szántású föld fokhagyma vagy vöröshagyma alá. Püspökföld vitéz Tamás szomszédjában. Ért. Bátyó Pállal, Lónovics-dűlé 47. sz. 1214

BUDAPESTRE és külterületére levelet viszek és választ hozok. Érdeklődni lehet Hunfalvi-u. 10. 1215

KIADOM rákosi útfélen, Szilágyi Imre szomszédjában egy járándó földemet hagymának vagy kukoricának. Ért. Sárkány Jánosnál. 1216

JÓÁLLAPOTBAN lévő gramofon, gramofonlemez, varrógépállványt veszek. Berghauernt vasizlet, Bérpalota. 1218

FONNI is tudó leányt üzleti alkalmazottnak felvez Berghauernt vaskereskedés, Bérpalota. 1219

KIADÓ Össztőlencse 500 négyzetölk német szőlőföld. Ért. Tiszá-u. 23. 1220

MEGHÍVÓ. A Makó-Rákóczi Elő Gyapjúnnyírás és Értekezési Szövegetkezt 1945 április 25-én d. e. 11 órakor a rákóczi iskola helyiségében rendezendő közgyűlést tart. Tárty: a szövegetkezt újjáalakítása. — A közgyűlést határozatképtelenség esetén le megtartjuk. Igazgatóképtel. 1224

BESZÓLGÁLTATNI való férget tehénnek vagy meddő fészot megvételre keresek. Kász György, Megyeház-u. 21. 1225

KIADÓ FÖLD. Két kat. hold föld a Penyák-dűlőben, a csörgőra végél hagyma vagy dunya alá haszonbérbe, árpa vagy kukorica alá felebe kiadó. Értekezni lehet Szikszai-u. 43. sz. 1227

ELADÓ egy mély gyermekkocsi és egy nagy mosógépet. Kossuth-u. 6. sz. 1228

FELKEREM bérölmet, hogy a szerződéske megvételése végett keressek fel. Tarnay Akosnál. 1229

ÉRÉTT TRAGYA van eladó Hunyadi-u. 6/a. sz. alatt. 1230

HASZNÁLT mély- és sport gyermekkocsiakat veszek, esetleg cserélek. „Favorit” ízem, Makó, Barasny-u. 10 vagy Székhely-tér 1. Ott Károly-ház. Javítókat szakszerzetlen készíték. 1225

NAGYOBB mennyiségű tehéntrágya van eladó. Vásárhelyi-u. 88. sz. 1226

BUDARÓL akár kocsival, akár autóval ki hozna Makóra három ládát. Cím: Holóssy Kornéla-u. 9/b. Szakácsi. 1227

KIADÓ föld hagyma alá a földéaki úton, a Japdiósi állomás mellett. Két éves here-törtés az ősszel, szeptemberben fel lett szántva traktorral. Ért. Földéak 592. sz. Mágóri Sándorral. 1231

ELADÓ garantált pirosőklamag. Értekezni Almási-u. 6/b. 1232

Flatalabb mindonest vagy bérőrtőnt április 1-re felvezsek. Gróf Apponyi Albert-u. 34. 1233

Ápftával ugarcban 1 hold föld felszántva bármilyen termésre alá kiadó. Hereszénna morzsolat csuklákért, faért cserébe kapható. Tulipán-utca 9. 1238

3 darab jókarban lévő használt 180x110 cm. dupla ablak eladó. Gróf Vay-utca 25. 1241

Eladó két ló után való kocsi, vagy kisebbért elcserélhető. Aradi-utca 36. fűszerüzlet. 1253

Felesbe kiadó 3 köblős föld, 6 kisláné herevel a hatbátói ugarcban, Pánczél Lajos mellett. Kölcsei-utca 17. sz. 1254

Felelős szerkesztő: KISS IMRE
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS „Szabadság” nyomda, Makó, Szegedi-utca 1. szám.